

Raadsinformatiebrief

Zaaknummer: 258119

Openbaar

Verzonden aan de raad op:

15 MRT 2024

Onderwerp:

Opgroeien in een Kansrijke Omgeving OKO

Kennisnemen van:

1. De informatiebijeenkomst Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (Nederlandse vertaling van het IJslandse model).

Beste raadsleden,

In het akkoord op hoofdlijnen heeft u aangegeven te willen onderzoeken of de IJslandse aanpak (Nederlandse variant van Opgroeien in een Kansrijke Omgeving) helpend kan zijn bij het tegengaan van overlast van jongeren door alcohol en drugs. Daarnaast hebben gemeenten vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) de opdracht gekregen om stevig in te zetten op preventie. OKO is dan ook één van de onderdelen vanuit GALA waar gemeenten middelen voor ontvangen. Om u een beeld te geven van wat OKO inhoudt en kan betekenen voor onze gemeente willen wij u graag uitnodigen voor een informatiebijeenkomst over OKO.

Huidige situatie

Ondanks dat de gemeente Harlingen al jaren investeert in een gezonde leefomgeving (o.a. overgewicht en weerbaarheid) en actief inzet op het gebied van preventie middelengebruik onder jongeren (zie bijlage) is het middelengebruik (alcohol, roken/vapen en drugs) in Harlingen nog altijd hoog. Ook in vergelijking tot het Friese gemiddelde. Daarnaast heeft bijna een kwart van de jongeren in Harlingen te maken met psychische klachten. Wanneer we de cijfers uit 2023 met de cijfers uit 2019 vergelijken, zien we dat de percentages gelijk of slechter zijn geworden. Daarnaast zijn er signalen uit de praktijk dat veel jongeren middelengebruik heel normaal vinden en dat steeds meer jongeren worstelen met mentale problemen. Deze cijfers en signalen zijn zorgelijk en doen vermoeden dat de huidige aanpak de trend waarschijnlijk niet zal doen veranderen.

Tijdens de informatieve bijeenkomst zal GGD Fryslân de cijfers voor Harlingen toelichten.

Opgroeien in een Kansrijke Omgeving

Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) is een werkwijze voor gemeenten om het mentaal welbevinden van jongeren te vergroten, hen gezonder op te laten groeien en te voorkomen dat jongeren gaan drinken, roken of drugs gaan gebruiken. Waar de focus van onze huidige aanpak zich vooral richt op de jongeren zelf ligt de focus van OKO vooral op de omgeving: gezin, peergroep (vrienden), vrije tijd en school.

De OKO aanpak functioneert als een paraplu voor alles wat er al gedaan wordt in de gemeente omtrent preventie van middelengebruik en het welzijn van jongeren. Op dit moment zijn de activiteiten die er nu zijn nog teveel versnipperd. De OKO aanpak biedt samenhang tussen deze activiteiten en de activiteiten die nog komen in de toekomst, doordat er met de betreffende ketenpartners gezamenlijke doelen worden gesteld en de dialoog tussen verschillende partijen wordt gestimuleerd. OKO zorgt ervoor dat wat er gedaan wordt gefundeerd is, alles gestroomlijnder is en nog meer onderdeel van een gezamenlijk geheel wordt.

OKO werkt vanuit een viertal aan uitgangspunten:

1. Op wetenschap gebaseerd: doen wat werkt door onderzoek en recente cijfers over jeugd in de gemeente te gebruiken om richting te geven aan de acties en activiteiten die worden uitgevoerd.
2. Samen met de gemeenschap: de gemeente betreft zoveel mogelijk organisaties en personen/ouders in de omgeving.
3. Steeds in gesprek: een blijvend gesprek tussen onderzoekers, beleidsmakers en uitvoerders in de praktijk.
4. Duurzaam: een aanpak die voor langere tijd wordt ingezet. Voor deze langere periode dienen dus ook voldoende financiële middelen voor vrijgemaakt te worden.

Trimbos-Instituut

Wanneer gemeenten met de OKO aanpak starten, worden zij voor vier jaar ondersteund door het Trimbos-instituut. Het Trimbos-instituut heeft inmiddels veel ervaring met OKO in andere gemeenten en naast begeleiding kunnen zij zorgen voor extra inspiratie en praktische voorbeelden om de huidige integrale aanpak in Harlingen te versterken. Hiernaast stimuleert het Trimbos-instituut het delen van kennis en ideeën tussen deelnemende Friese gemeenten. Tijdens de informatiebijeenkomst zal het Trimbos-instituut dan ook toelichten wat hun rol is en hoe deelnemende gemeenten OKO ervaren.

Randvoorwaarden OKO

Om de OKO aanpak succesvol te laten zijn is het belangrijk dat er politiek en bestuurlijk draagvlak is. De OKO aanpak betreft een langdurige aanpak waarvoor meerjarig voldoende personele capaciteit (geadviseerd wordt om 1.2 tot 2.5 FTE hiervoor in te zetten) en financiële middelen (ondersteuningsbudget Trimbos en activiteitengeld) voor vrijgemaakt moeten worden.

Informatieve bijeenkomst OKO

Voor meer informatie over OKO verwijzen we u graag naar de informatieve bijeenkomst. U ontvangt hier te zijner tijd nog een uitnodiging/programma voor.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Harlingen,
de secretaris,

G. van Gent

de burgemeester,

C.M. Sjerps

Bijlagen: 1. Overzicht acties preventie en handhaving middelengebruik (Djuma 259566)